

[Aksel Larsen.]

har ogsaa deres Del i Prisstigningerne. Jeg tror ikke, det er saa meget. Jeg tror det ikke, for naar man ser, hvordan Priserne er steget Kvartal for Kvartal siden Juli 1939, saa faar man i levende Grad et Indtryk af, at Lønningerne spiller ikke nogen stor Rolle.

Under Overenskomstforhandlingerne lod De samvirkende Fagforbund deres statistiske Afdeling udarbejde et Diagram over Lønbevægelsen og Prisbevægelsen. Det fremgik af dette Diagram, at Priserne siden Krigsudbrudet var steget nogenlunde konstant med omtrent den samme stigende Kurve hele Tiden. Der var nogle faa Uregelmæssigheder i denne, men de var smaa. Lønningerne derimod var gaaet i Spring, dels op og dels ned, men det kunde aldeles ikke ses paa Pristallet, at Lønningerne var gaaet ned, tværtimod, ogsaa da Lønningerne gik ned, og meget kraftigt ned, fortsatte Priserne med at stige i samme Tempo som før.

Det fremgik af dette Diagram med al ønskelig Tydelighed, at Lønningerne ikke er den væsentlige prisbestemmende Faktor, men at der er andre Faktorer, der er afgørende, og derfor er det altsaa ikke rigtigt, hvad Socialdemokratiets Forretningsudvals Medlem, Nationalbankdirektør Bramsnæs, har hævdet, og hvad Rigsdagen har tilsluttet sig ved sine Love af Maj Maaned i Fjor og senere, at det er en Skruen uden Ende, naar man tillader Arbejderne at faa lønmæssig Dækning for Prisstigningen.

Det ærede Medlem Hr. Prieme siger, at den Stand, der er haardest ramt af Priskontrolloven, er Detailhandlerstanden og derefter Handelsstanden i al Almindelighed, bl. a. Grossererne. Jeg er fuldkommen klar over, at hvad selve Priskontrollen og Prisstigningerne angaar, da er det Detailhandlerne, der er ramt langt haardest af de handlende, og det er rigtigt, at i mangfoldige Tilfælde — det gjaldt f. Eks., da Ostepriserne steg saa kolossalt — ligger Indkøbspriserne en gros over Detailhandelens Salgspriser for de samme Varer paa samme Tidspunkt.

Det er alligevel nødvendigt at bemærke, at det, der generer Handelsstanden i al Almindelighed, men navnlig Detailhandlerstanden, det er ikke Priskontrollen. Nej, det er dels Vareknapheden og dels de stadige Prisstigninger, der berører det brede forbrugende Folk dets Købekraft. Det er derfor, det trækker op til intet mindre end en økonomisk Katastrofe for sandsynligvis Flertallet af de handlende i København og

andre Byer. Deres Udgifter til Butiksløje og andre Ting er ikke faldet, men Omsætningen svinder ind, dels paa Grund af Varemangel, men navnlig fordi Folks Penge er blevet mindre, de har mindre at købe for.

Hvis man virkelig er bekymret for Detailhandlerne, saa skulde man sørge for, at Forbrugernes Købeevne stod i et ganske andet Forhold til Priserne, end den gør. Jeg tror, enhver Detailhandler vil give mig Ret i dette og sige: Det er rigtigt, det er ikke Priskontrollen, der er generende; maa-ske er den generende for andre handlende, men det, der er generende, er de aldeles ublu Priser, som vore Kunder ikke kan betale.

Man kommer nu og foreslaar den bestaaende Lov om Priser forlænget uforandret. Jeg har tidligere givet Udtryk for, hvad vi mener, jeg har ogsaa gjort det nu, og jeg vil sige, at vi vil ikke modsætte os en Forlængelse af den bestaaende Lovgivning. Hvordan den end er, saa kan den vel i hvert Fald ikke være direkte til Skade for Forbrugerne og Befolkningen. Paa den anden Side maa man ikke vente, at vi skal stemme for den, for saadan som man hidtil har administreret i denne Henseende, hvor man virkelig ikke har gjort for meget for at bremse Prisstigninger, men hvor Regering og Rigsdag og alt det, der hedder offentlige Institutioner, har gjort, hvad de kunde, for at sætte Priserne i Vejret, kan man ikke forlange, at vi skal have Tillid til Regeringen og Regeringens Administration af denne Lov. Hvis der derfor ikke dels indføres Forbedringer i Loven og dels vises virkelig god Vilje til at føre en anden Prispolitik end den, Regeringen har ført hidtil, saa agter vi ved tredje Behandling at afholde os fra at stemme.

Ministeren for Handel, Industri og Søfart (Halfdan Hendriksen): Jeg takker samtlige ærede Ordførere for de samarbejdende Partier for den Tilslutning til Lovforslaget, de ærede Ordførere har givet til Kende, og for den Forstaaelse af Lovforslaget, de ærede Ordførere har lagt for Dagen. I Betragtning af at Lovforslaget, efter hvad jeg forstaar, vil blive henvist til Behandling i Udvalg, kan jeg her fatte mig forholdsvist kort, idet jeg naturligvis er rede til i Udvalget at besvare de Spørgsmaal, der maatte blive stillet til mig.

Jeg er ganske enig med det ærede Medlem Hr. Gustav Pedersen i, at Alvoren i det foreliggende Problem er steget stærkt i de sidste Maaneder. Det tror jeg ogsaa jeg gav Udtryk for i min Forelæggelsestale, og hele